

КОМІТЕТ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування

вул. М. Грушевського, 5, м. Київ, 01008, www.rada.gov.ua

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ВИСНОВОК

на проєкт Закону України про забезпечення повноважності місцевих рад в умовах воєнного стану, внесений народним депутатом України О.Корнієнком та іншими народними депутатами України (реєстр. № 14405)

Комітет Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування повторно, в порядку, встановленому частиною п'ятою статті 44 Закону України "Про комітети Верховної Ради України", розглянув на своєму засіданні 10 вересня 2026 року (протокол № 192) проєкт Закону України про забезпечення повноважності місцевих рад в умовах воєнного стану (реєстр. № 14405 від 27.01.2026 р.), внесений народним депутатом України О.Корнієнком та іншими народними депутатами України.

Згідно з пояснювальною запискою до законопроекту він має на меті удосконалення законодавчого забезпечення стабільної і належної організації роботи органів місцевого самоврядування, зокрема забезпечення кворуму пленарних засідань місцевих рад, належне виконання повноважень депутатами місцевих рад в умовах воєнного стану.

Комітет Верховної Ради України з питань свободи слова за наслідками розгляду законопроекту ухвалив висновок рекомендувати прийняти його за основу.

Комітет Верховної Ради України з питань антикорупційної політики дійшов висновку, що законопроект відповідає вимогам антикорупційного законодавства.

Комітет Верховної Ради України з питань бюджету за підсумками розгляду законопроекту ухвалив рішення, що він матиме вплив на показники бюджету (може призвести до додаткових видатків з державного та місцевих бюджетів на забезпечення діяльності військових адміністрацій). У разі прийняття відповідного закону він має вводитися в дію згідно з нормами частини третьої статті 27 Бюджетного кодексу України (з урахуванням підпункту 1 пункту 22 розділу VI цього Кодексу).

Комітет Верховної Ради України з питань інтеграції України до

Європейського Союзу, розглянувши законопроект, визнав його положення такими, що регулюються національним законодавством країн-членів Європейського Союзу та не підпадають під дію міжнародно-правових зобов'язань України у сфері європейської інтеграції.

Всеукраїнська асоціація органів місцевого самоврядування «Асоціація об'єднаних територіальних громад» та низка сільських, селищних, міських рад у своїх листах повідомили про підтримку прийняття законопроекту.

Всеукраїнська асоціація органів місцевого самоврядування «Асоціація міст України» висловила низку застережень до положень законопроекту.

Міністерство розвитку громад та територій України, опрацювавши законопроект спільно з Міністерством юстиції України, Міністерством оборони України, Міністерством фінансів України, Міністерством економіки, докілья та сільського господарства України, Міністерством цифрової трансформації України, листом від 02.03.2026 № 5148/33/10-26 поінформувало, що законопроект у запропонованій редакції містить термінологічні неузгодженості та окремі внутрішні суперечності і може бути підтриманий із зауваженнями. У зв'язку з цим Міністерством у справах громад, територій та внутрішньо переміщених осіб України з метою удосконалення положень законопроекту та за наслідками консультацій із зацікавленими сторонами було напрацьовано редакцію окремих норм щодо приведення змісту законопроекту у відповідність до положень актів законодавства, зокрема Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» та листом від 03.09.2026 № 213/33/1.01-26 скеровано відповідні пропозиції до Комітету для розгляду.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України, проаналізувавши законопроект, висловлює окремі зауваження до його змісту концептуального та редакційного характеру.

Враховуючи викладене, беручи до уваги лист Мінрегіону із пропозиціями щодо удосконалення окремих положень законопроекту, заслухавши інформацію підкомітету з питань відновлення державної влади та місцевого самоврядування на тимчасово окупованих територіях України, в Автономній Республіці Крим та місті Севастополі, з'ясувавши позицію народних депутатів України – членів Комітету, запрошених на засідання осіб та всебічно обговоривши питання, Комітет вирішив рекомендувати Верховній Раді України відповідно до частини п'ятої статті 44 Закону України «Про комітети Верховної Ради України», пункту 1 частини першої та частини другої статті 114 Регламенту Верховної Ради України проєкт Закону України про забезпечення повноважності місцевих рад в умовах воєнного стану (реєстр. № 14405 від 27.01.2026), внесений народним депутатом України О.Корнієнком та іншими народними депутатами України, за наслідками розгляду в першому читанні прийняти за основу і в цілому з урахуванням таких пропозицій Комітету:

1) преамбулу, статті 1 і 2 законопроекту викласти в такій редакції:

"Цей Закон визначає особливості здійснення повноважень окремими сільськими, селищними, міськими радами у період дії воєнного стану з метою

забезпечення безперервності діяльності та належного функціонування представницьких органів місцевого самоврядування.

Стаття 1. Сфера дії Закону

1. Дія цього Закону поширюється на сільські, селищні, міські ради та депутатів таких рад, обраних на місцевих виборах 2020 року за мажоритарною системою відносної більшості у багатомандатних виборчих округах відповідних територіальних громад (територіальних громад з кількістю виборців до 10 тисяч), до складу яких входять депутати у кількості, меншій за кількість, необхідну для визнання ради повноважною відповідно до частини шостої статті 45 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні".

2. Особливості, встановлені цим Законом, застосовуються у період дії воєнного стану в Україні, введеного Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 "Про введення воєнного стану в Україні", затвердженим Законом України "Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 2102-IX, та після його припинення або скасування – до дня відкриття першої сесії відповідної ради, обраної на місцевих виборах.

Стаття 2. Повноважність місцевої ради у разі дострокового припинення повноважень її депутатів

1. У разі дострокового припинення повноважень окремих депутатів сільської, селищної, міської ради, внаслідок чого до складу ради входить не більше половини депутатів від загального складу ради, але не менше третини депутатів від загального складу ради, така рада є повноважною відповідно до цього Закону.

2. Якщо при визначенні третини або іншої частини від загального складу ради, складу ради відповідно до цього Закону утворюється дробове число, необхідна кількість депутатів визначається шляхом округлення такого числа до наступного цілого числа.

3. До сільських, селищних, міських рад, що відповідають умовам повноважності, визначеним частиною шостою статті 45 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні", положення цього Закону не застосовують.";

2) статтю 3 виключити;

3) статті 4 – 13 законопроекту викласти в такій редакції:

"Стаття 3. Скликання сесії ради за ініціативою депутатів

1. Крім випадків, передбачених частинами четвертою та шостою статті 46 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», сесія сільської, селищної, міської ради повинна бути також скликана за пропозицією не менш як третини депутатів від складу ради, а також за пропозицією виконавчого комітету сільської, селищної, міської ради.

Стаття 4. Повноважність сесії ради

1. Сесія сільської, селищної, міської ради є повноважною, якщо в її пленарному засіданні бере участь більше половини депутатів від складу відповідної ради.

Стаття 5. Створення тимчасової контрольної комісії ради

1. Рішення про створення тимчасової контрольної комісії ради, її назву та завдання, персональний склад комісії та її голову вважається прийнятим, якщо за це проголосувало не менше третини депутатів від складу відповідної ради.

Стаття 6. Внесення пропозиції щодо кандидатури секретаря сільської, селищної, міської ради

1. За наявності підстав, визначених частиною першою статті 50 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні", пропозиція щодо кандидатури секретаря сільської, селищної, міської ради може вноситися на розгляд ради не менш як половиною депутатів від складу відповідної ради.

Стаття 7. Прийняття рішень місцевою радою

1. Рішення сільської, селищної, міської ради приймається на її пленарному засіданні після обговорення більшістю депутатів від складу ради, крім випадків, визначених цим Законом.

2. При встановленні результатів голосування до складу сільської, селищної, міської ради включається сільський, селищний, міський голова, якщо він бере участь у пленарному засіданні ради, і враховується його голос.

Стаття 8. Повторний розгляд рішення, зупиненого сільським, селищним, міським головою

1. Рішення сільської, селищної, міської ради у п'ятиденний строк з моменту його прийняття може бути зупинено сільським, селищним, міським головою і внесено на повторний розгляд відповідної ради із обґрунтуванням зауважень.

2. Рада зобов'язана у двотижневий строк повторно розглянути рішення, зупинене сільським, селищним, міським головою.

3. Якщо сільська, селищна, міська рада відхилила зауваження сільського, селищного, міського голови і підтвердила попереднє рішення двома третинами депутатів від складу ради, воно набирає чинності.

Стаття 9. Дострокове припинення повноважень сільського, селищного, міського голови

1. Сільська, селищна, міська рада, визначена статтею 1 цього Закону, за наявності підстав, передбачених абзацом першим частини другої статті 79 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні", може достроково припинити повноваження сільського, селищного, міського голови за рішенням відповідної ради, прийнятим шляхом таємного голосування не менш як двома

третинами голосів депутатів від складу ради.

Стаття 10. Здійснення повноважень депутатів, які проходять військову службу

1. Приписи частин четвертої і п'ятої статті 49 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" щодо обов'язку депутата брати участь у роботі сесій ради, засідань постійної та інших комісій ради, до складу яких його обрано, а також щодо наслідків пропуску депутатом пленарних засідань ради або засідань постійної комісії не застосовуються до депутатів сільських, селищних, міських рад, які проходять військову службу під час мобілізації, за контрактом або внаслідок призову осіб із числа резервістів.

2. Проходження військової служби депутатом місцевої ради не припиняє його повноважень.

Стаття 11. Звітування депутатів місцевих рад

1. Сільська, селищна, міська рада з урахуванням безпекових умов може визначити інші, ніж передбачені абзацом другим частини першої і частиною четвертою статті 16 Закону України "Про статус депутатів місцевих рад", спосіб та форму звітування депутатів таких рад перед виборцями та оприлюднення звітів.

2. Рішення, передбачене частиною першою цієї статті, повинно містити визначені з урахуванням безпекових умов спосіб і форму звітування та оприлюднення звітів, а також строк, протягом якого воно застосовується.

3. Визначення іншого способу або форми оприлюднення звіту депутата місцевої ради не може мати наслідком обмеження доступу до інформації, що міститься у такому звіті, крім випадків, встановлених законом.

4. Обмеження доступу до інформації, що міститься у звіті депутата місцевої ради, допускається лише з підстав та з дотриманням вимог, встановлених Законом України "Про доступ до публічної інформації".

5. Рішення сільської, селищної, міської ради про визначення способу та форми звітування та оприлюднення звітів депутатів відповідної ради підлягає оприлюдненню згідно із законом.

Стаття 12. Прикінцеві та перехідні положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

2. Внести зміни до таких законів України:

1) розділ V "Прикінцеві та перехідні положення" Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 24, ст. 170 із наступними змінами) доповнити пунктом 11-5 такого змісту:

"11-5. Установити, що у період дії воєнного стану в Україні, введеного Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 "Про введення воєнного стану в Україні", затвердженим Законом України "Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24

лютого 2022 року № 2102-IX, та після його припинення або скасування – до дня відкриття першої сесії відповідної ради, обраної на місцевих виборах, положення статей 46, 48, 49, 50, 59, 79 цього Закону застосовуються з урахуванням особливостей, визначених Законом України "Про забезпечення повноважності місцевих рад в умовах воєнного стану".;

2) розділ VII "Прикінцеві положення" Закону України "Про статус депутатів місцевих рад" (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 40, ст. 290) доповнити пунктом 4 такого змісту:

"4. Установити, що у період дії воєнного стану в Україні, введеного Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 "Про введення воєнного стану в Україні", затвердженим Законом України "Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 2102-IX, положення абзацу другої частини першої та частини четвертої статті 16 цього Закону застосовуються з урахуванням особливостей, визначених Законом України "Про забезпечення повноважності місцевих рад в умовах воєнного стану".".

3. Рекомендувати органам місцевого самоврядування привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом".

У разі прийняття проекту Закону в першому читанні за основу та в цілому пропонується Верховній Раді України доручити Комітету з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування при підготовці тексту відповідного Закону на підпис Голові Верховної Ради України здійснити спільно з Головним юридичним управлінням Апарату Верховної Ради України його техніко-юридичне доопрацювання.

Доповідачем від Комітету при розгляді цього питання на пленарному засіданні Верховної Ради України визначено народного депутата України, голову підкомітету з питань відновлення державної влади та місцевого самоврядування на тимчасово окупованих територіях України, в Автономній Республіці Крим та місті Севастополі Т.Ташеву.

Голова Комітету

О.ШУЛЯК